



Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting voor Christelijk Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 7 juli 2023

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder bestuur in Nederland. We hebben bij Stichting voor Christelijk Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht (verder: SCOPS) onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs (zie Onderzoekskader 2021).

Context

SCOPS telt zeven basisscholen, waarbij op de meeste scholen peuter- en kinderopvang is gerealiseerd. In de toekomst worden alle scholen een integraal kindcentrum. De scholen zijn verspreid over de gemeenten Papendrecht en Sliedrecht. Eind 2021 is de organisatievorm omgezet van een vereniging naar een stichting. SCOPS werkt met een strategisch beleidsplan dat door scholen wordt vertaald in eigen schoolplannen. Per 1 augustus 2022 is een nieuw College van Bestuur (hierna te noemen: het bestuur) aangesteld die stuurt volgens de term 'resultaatgericht leidinggeven'.

Wat gaat goed?

SCOPS heeft als bestuur de basis op orde. Het bestuur heeft zicht op de kwaliteit van de scholen en stuurt op een professionele kwaliteitscultuur. Het stelsel van kwaliteitszorg is ingebed in de organisatie en geeft een duidelijk beeld van de onderwijskwaliteit van de scholen. Door het nieuwe strategische beleidsplan is voor alle scholen en belanghebbenden duidelijk wat van hen wordt verwacht. In de bovenschoolse kenniskringen wordt kennis gedeeld en uitgewisseld. De onderwijsresultaten liggen binnen SCOPS boven het landelijke gemiddelde. Bij het niet behalen van de ambities op het gebied van resultaten wordt diepgaand geanalyseerd en naar verklaringen gezocht. Tevens worden op het gebied van basisvaardigheden diverse interventies ingezet om de ambitieuze schoolambities te halen, waarbij de nadruk ligt op het hebben van hoge verwachtingen bij leerlingen. Er is sprake van deugdelijk financieel beheer. Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

Bestuur: Stichting voor Christelijk Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht (SCOPS)

Bestuursnummer: 43928

Sector: Primair Onderwijs

Aantal scholen onder bestuur: 7

Totaal aantal leerlingen: 2338 op teldatum 1 oktober 2022

Lijst met scholen waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

Basisschool Prins Willem-Alexander (04VD|C1)

Basisschool Anne de Vries (07OB|C1)

Basisschool Oranje Nassau (08XB|C1)

Basisschool Oranje Nassau (12YZ|C1)

Wat kan beter?

Het systeem van kwaliteitszorg binnen SCOPS kan nog groeien als het met de scholen kwaliteitsnormen opstelt op andere gebieden dan onderwijsresultaten en veiligheid. Dit kan door het in kaart brengen van en sturen op het didactisch handelen en het onderwijs aan het jonge kind. Ook kan het bestuur duidelijker formuleren wat zij van de scholen verwacht van passend onderwijs.

In de kenniskringen kan nog explicieter gebruik gemaakt worden van elkaars kennis en ervaringen. Werkende interventies kunnen meer gedeeld worden op bovenschools niveau. Hierdoor kan het leren van en met elkaar meer worden versterkt. De doelen die horen bij de kenniskringen kunnen concreter gemaakt worden waardoor het bestuur er beter op kan sturen.

SCOPS voldoet aan de wettelijke verplichting rondom het burgerschapsonderwijs. Zij heeft een bovenschoolse notitie geschreven met daarin de wettelijke kaders en de opdracht neergelegd bij alle scholen om hier een schoolspecifiek burgerschapsplan voor te schrijven. Wij zien dat deze opdracht binnen de scholen verschillend uitgevoerd wordt. Naast het afnemen van de vragenlijst door het bestuur, zien wij kansen om binnen SCOPS meer te sturen en te monitoren op het burgerschapsaanbod.

De informatiewaarde van een aantal onderdelen in het bestuursverslag kan worden verbeterd. Zo kan in de meerjarenbegroting de koppeling tussen de financiële middelen en de strategische doelen meer naar voren komen. Ook de verantwoording over passend onderwijs kan worden aangevuld door in de verantwoording in te gaan op wat is bereikt met de inzet van de middelen passend onderwijs.

Wat moet beter?

Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de wettelijke vereisten.

Vervolg

Het bestuur komt in aanmerking voor het volgende vierjaarlijkse onderzoek volgens de reguliere onderzoeks cyclus. In de tussenliggende periode vindt er een jaarlijkse analyse plaats van de prestaties op het niveau van het bestuur en de scholen. Mochten uit deze jaarlijkse prestatieanalyse risico's naar voren komen, dan zal de inspectie hierover in gesprek gaan met het bestuur.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur	9
	2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	10
	2.2. Afspraken over vervolgtoezicht	16
3.	Reactie van het bestuur	17

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in de periode april-juni 2023 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting voor Christelijk Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht (verder: SCOPS). In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit op de scholen en is er sprake van deugdelijk financieel beheer én heeft het bestuur ambities gericht op de verdere ontwikkeling van de scholen en draagt dit bij aan de kernfuncties van het onderwijs?

Werkwijze en onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur. Daarnaast spreken we vanuit het perspectief van de kernfuncties en het stelsel met het bestuur over zijn visie en ambities.

Standaard	Onderzocht
Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we verificatie-activiteiten uit op scholen en bestuursniveau. Daarbij kunnen we ook andere belanghebbenden betrekken.

Onderzoeksopzet

Tijdens het startgesprek gaf het bestuur aan dat het heeft ingezet op de kwaliteitszorgcyclus en dat het hier trots op is. Met het oprichten van diverse werkgroepen en kenniskringen zijn schoolleiders en leraren zelf aan de slag om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Tevens hebben we het thema basisvaardigheden gekozen om tijdens het onderzoek te verifiëren op bestuurs- en schoolniveau. Daarnaast onderzochten we of het bestuur voldoet aan de zorgplicht passend onderwijs en of het de afspraken met het samenwerkingsverband nakomt. Binnen SCOPS zijn op een aantal scholen vve-doelgroepkinderen en nieuwkomers aanwezig. Om te zien hoe het bestuur hierop stuurt, hebben wij op scholen verificatie-activiteiten uitgevoerd. Deze thema's kunnen worden herleid naar de bijpassende (bestuurlijke) standaarden uit het waarderingskader. De beantwoording van de onderzoeksvragen leidt daarmee uiteindelijk tot een oordeel op de standaarden BKA1, BKA2 en BKA3.

Het vierjaarlijks onderzoek bij SCOPS hebben we op basis van documentenonderzoek en het startgesprek op maat ingericht.

Deelvragen

Tijdens het onderzoek hebben we gezocht naar een antwoord op de volgende deelvragen:

- Is het burgerschapsaanbod doelgericht, herkenbaar en samenhangend en kunnen leerlingen een ononderbroken ontwikkeling doorlopen?
- Er zijn scholen die op referentieniveau 1S rekenen heel goed scoren en er zijn scholen die hier op achterblijven. Op welke manier zorgt het bestuur ervoor dat scholen van en met elkaar leren?
- Hoe houdt het bestuur zicht op de ingezette interventies met betrekking tot de basisvaardigheden?
- Voldoet het bestuur aan de zorgplicht passend onderwijs en komt het de afspraken met het samenwerkingsverband na?
- Slagen de scholen erin om met inclusiever onderwijs ook de talenten aan te spreken van leerlingen met een specifieke zorgbehoefte?
- Wat betekent inclusiever onderwijs voor de zorg en begeleiding in de klas, de didactische inclusie?
- Op welke manieren komen de scholen binnen het onderwijsaanbod tegemoet aan het motto leren met 'hoofd, hart, handen'?
- Wat is de visie en het beleid binnen SCOPS op het gebied van vve?
- Op welke manier zorgen de scholen voor hoge verwachtingen bij kinderen en hoe wordt ervoor gezorgd dat de verwachtingen ook hoog blijven gedurende het schooljaar?

Onderzoeksactiviteiten

Het vierjaarlijks onderzoek bij SCOPS hebben we op maat ingericht en bestaat uit de volgende onderzoeksactiviteiten:

- een startgesprek met het College van Bestuur;
- een gesprek tussen bestuur en de financieel inspecteur;
- een gesprek met afvaardiging directeurenberaad over passend onderwijs, basisvaardigheden en de samenwerking tussen directeuren;
- een gesprek over passend onderwijs en VVE met directeuren en intern begeleiders;
- een gesprek over basisvaardigheden taal- en rekenen met specialisten, intern begeleiders en directeuren;
- een gesprek met de Raad van Toezicht;
- een gesprek met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR);
- het bijwonen van een bovenschoolse kenniskring meer- en hoogbegaafden (MHB) specialisten;

- diverse lesobservaties en aansluitende gesprekken gericht op nieuwkomersonderwijs, rekenonderwijs, burgerschap en meer- en hoogbegaafdheid.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Er was geen aanleiding om overige wettelijke vereisten te onderzoeken.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

We hebben in het startgesprek signalen met het bestuur besproken. Dit heeft niet geleid tot aanvullend onderzoek.

Leeswijzer

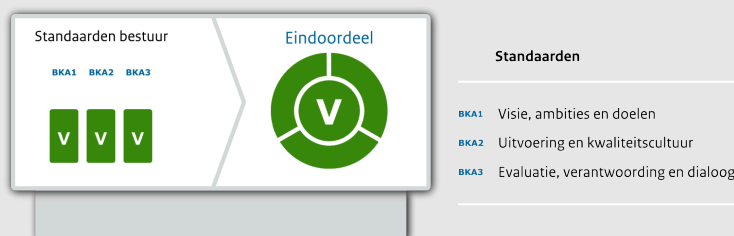
In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel op bestuursniveau en de oordelen op de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2. Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en wat de oordelen op de standaarden zijn.



We beoordelen de kwaliteit van de besturing, kwaliteitszorg en ambitie van SCOPS als Voldoende. Het bestuur weet dat het burgerschaponderwijs nog niet op alle scholen in voldoende mate uitgewerkt is en kan daarop meer sturen.

Uit ons onderzoek is gebleken dat de kwaliteitscultuur binnen SCOPS op orde is. De kwaliteitszorg en het financieel beheer voldoen aan de wettelijke vereisten. Vanuit het bestuur krijgen de scholen een grote mate van autonomie waarbij het bestuur stuurt vanuit het strategisch beleidsplan. Het bestuur, de scholen en zowel de Raad van Toezicht als de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, kennen een grote mate van deskundigheid en professionaliteit. Dit is merkbaar in de onderwijskwaliteit en de financiële stabiliteit. Het bestuur heeft zicht op de kwaliteit en de ontwikkeling daarvan. Dit komt onder andere doordat het bestuur gebruik maakt van diverse kwaliteitsinstrumenten. Ook voert het bestuur gesprekken om de continuïteit te waarborgen. Deze voert zij onder andere met directeuren en intern begeleiders, maar ook met specialisten en leerkrachten. Waar nodig grijpt het bestuur in en neemt SCOPS-breed beslissingen om inzicht te houden, te kunnen blijven sturen en te monitoren op de kwaliteit van het onderwijs. Verder zien wij op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Voor wat betreft het financiële bestuursverslag kan deze nog op een aantal onderdelen worden verbeterd.

We kunnen alle onderzoeksvragen positief beantwoorden, met daarbij een stimulerende opmerking voor het burgerschapsonderwijs.

Context

SCOPS noemt samenwerken, betrokkenheid, vertrouwen en kwaliteit als haar kernwaarden. Het College van Bestuur van SCOPS is verantwoordelijk voor zeven basisscholen/kindcentra. Drie basisscholen bestaan uit twee locaties. Elke locatie heeft een integraal verantwoordelijke directeur. Het bestuur werkt vanuit een strategisch meerjarenbeleidsplan dat door de scholen vertaald wordt in school- en jaarplannen. Daarmee wil het bestuur recht doen aan de autonomie van de scholen en de verschillende contexten waarin de scholen zich bevinden. Het bestuur binnen SCOPS is georganiseerd volgens het two-tier model. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door één bestuurder die statutair het bevoegd gezag vormt. Deze bestuurder is per 1 augustus 2022 aangetreden. De Raad van Toezicht werkt met vijf leden die verdeeld zijn in drie commissies; een remuneratie-, audit-, en kwaliteit van onderwijscommissie. Op basis van een eigen toezichtkader borgen zij de scheiding tussen bestuur en toezicht.

2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we een toelichting op deze oordelen.

BESTURING, KWALITEITZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen		●	
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

Kwaliteitszorg is op orde

De standaard Visie, ambities en doelen (BKA1) beoordelen we als Voldoende. Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen hiervan. Toch zien we ook kansen om te verbeteren op het gebied van burgerschap en de beleidsrijke meerjarenbegroting.

Bestuur heeft een gedragen visie

In het strategisch beleidsplan 2023-2027 lezen we een duidelijke visie op goed onderwijs en de besturing daarvan. Deze visie is vertaald naar vier thema's (toekomstgericht onderwijs, integrale kindcentra, inclusiever onderwijs en aantrekkelijk werkgeverschap). Deze thema's zijn uitgewerkt in ambities, opdrachten, planning en verantwoordelijkheidsverdeling.

De thema's kunnen meer verstevigd worden door de opdrachten in het strategisch beleidsplan concreter te formuleren. Binnen SCOPS is het aan de scholen om de thema's de komende jaren te gaan vertalen naar hun eigen context en hun daarbij behorende doelen en ambities vast te leggen in school- en jaarplannen.

Kwaliteitszorgsysteem staat

Binnen SCOPS is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht waarmee het bestuur de basiskwaliteit van het onderwijs kan waarborgen. In dit kwaliteitszorgsysteem staan het onderwijsleerproces, de veiligheid, het schoolklimaat, de onderwijsresultaten en de kwaliteitszorg op scholen centraal. Naast een dashboard met meetbare gegevens (resultaten, quick scans, vragenlijsten, schooldiagnoses) heeft het bestuur zicht door directieoverleggen, voortgangsgesprekken en tweejaarlijkse schoolanalyses met daarin een duiding van de resultaten. Het bestuur heeft de kwaliteitszorgcyclus versterkt door te sturen op een gezamenlijk leerlingvolgsysteem voor alle scholen. Ook wordt nu halverwege het schooljaar een schoolanalyse uitgevoerd in plaats van jaarlijks, wat voorheen de routine was.

Bestuur toont resultaatgericht leiderschap

Het bestuur kent een resultaatgerichte manier van leidinggeven die sturing op kwaliteit en resultaten van het onderwijs mogelijk maakt. Het stelt de kaders waarbinnen de scholen ruimte en autonomie krijgen om hun eigen werkwijze in te zetten, afgestemd op hun leerlingenpopulatie. Daarbij ligt vanuit het bestuur de nadruk op hoge verwachtingen voor de leerlingen. De doelen die het bestuur heeft opgesteld zijn duidelijk gericht op het bevorderen van de basisvaardigheden. Het bestuur en de scholen hanteren realistische, maar ambitieuze doelen voor taal en rekenen. Een voorbeeld hiervan is de norm die gesteld is voor de referentieniveaus. Het bestuur verwacht dat alle scholen resultaten behalen die hoger liggen dan het landelijk gemiddelde passend bij de specifieke leerlingenpopulatie. De scholen zijn vrij om te bepalen hoe ze die doelen gaan realiseren, maar worden daar wel kritisch op bevraagd door het bestuur.

Burgerschapsonderwijs staat hoog op de agenda, maar doelgerichtheid kan beter

SCOPS heeft een duidelijke visie op burgerschap opgesteld, die te vinden is in het strategisch beleidsplan en in de notitie 'Burgerschap'. De visie is op de scholen vertaald naar een herkenbaar en samenhangend aanbod voor burgerschap, maar de doelgerichtheid kan op sommige scholen beter. De scholen hebben een burgerschapsplan welke is afgestemd op de behoeftes van de leerlingen en de regionale en maatschappelijke context waarin de school zich bevindt. De meeste scholen hebben een coördinator burgerschap, maar hun taken en verantwoordelijkheden zijn niet concreet omschreven.

Ook heeft burgerschap op bovenschools niveau nog geen vaste plek, zo is er geen bovenschoolse werkgroep of kenniskring voor opgericht. Wij hebben er vertrouwen in dat het bestuur er zorg voor draagt dat alle scholen aan de wettelijke eisen voldoen omtrent een doelgericht, samenhangend en herkenbaar aanbod van het burgerschapsonderwijs. Burgerschap maakt namelijk vast onderdeel uit van het kwaliteitszorgsysteem van het bestuur en de scholen. Daarnaast houdt het bestuur zicht op de stand van zaken rondom burgerschap en stuurt het hierop tijdens voortgangsgesprekken, directieoverleggen en kwaliteitsbijeenkomsten. De resultaten van de vragenlijsten van de schooldiagnose burgerschap helpen daarbij.

Koppeling tussen strategische doelen en financiële middelen kan sterker

Wij verwachten van het bestuur dat hij in de meerjarenbegroting de financiële middelen aan de strategische doelen koppelt, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Zodoende wordt inzichtelijk of er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn om de strategische doelen te kunnen bereiken. SCOPS heeft duidelijke beleidskaders beschreven die als input hebben gediend voor het opstellen van de begroting. Echter is in de meerjarenbegroting niet inzichtelijk welke middelen hiervoor specifiek beschikbaar zijn gesteld. Tijdens het gesprek met de bestuurder gaf deze aan dat het in de uitvoering de koppeling tussen de strategische doelen en de financiële middelen beter inzichtelijk wil gaan maken. Dit gebeurt nu nog te weinig. Wij vragen het bestuur om hier in de volgende jaarverslaggevingen meer aandacht aan te geven.

Bestuur zorgt voor een professionele kwaliteitscultuur

We beoordelen de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (BKA₂) als Voldoende. Het bestuur realiseert samen met scholen de doelen voor kwaliteit en bevordert een professionele kwaliteitscultuur.

Uitvoering kwaliteitszorg is op orde

SCOPS geeft uitvoering aan de kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs. Dit gebeurt onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap en op de gemaakte afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Dit doet het bestuur onder andere door de voortgangsgesprekken met de directeuren, schoolbezoeken af te leggen en aan te schuiven bij kenniskringen. Ook op schoolniveau wordt uitvoering gegeven aan het kwaliteitszorgsysteem. Zo hebben we voorbeelden gezien van plannen voor taal en rekenen waarbij in overleg met coördinatoren, leraren en leerlingen concrete doelen zijn gesteld, uitgevoerd en geëvalueerd. Door het bestuur worden de coördinatoren en leraren bevraagd op hun werkwijze en indien nodig bijgestuurd.

Bestuur geeft uitvoering aan de wet passend onderwijs

Uit de verschillende schoolbezoeken en gesprekken blijkt dat het bestuur op adequate wijze uitvoering geeft aan de wet passend onderwijs. Het houdt zich aan de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en leeft de zorgplicht na. Uit de diverse gesprekken is gebleken dat de scholen de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, in beeld hebben. Wij hebben meerdere voorbeelden gezien van het bieden van passend onderwijs. Eén van de scholen heeft bijvoorbeeld een taallokaal waar nieuwkomers en leerlingen met taalachterstanden en taalontwikkelingsstoornissen worden geholpen. Maar sinds dit schooljaar wordt het ook door nieuwkomers bezocht. Ook hebben we lessen bezocht en gesprekken gevoerd waarin we voorbeelden van gedragsondersteuning, rekenondersteuning en het aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen hebben gezien. SCOPS kan zich verder ontwikkelen door de zorgexpertise op de verschillende scholen in kaart te brengen. Zo kan meer inzichtelijk worden gemaakt welke extra ondersteuning scholen kunnen bieden, zodat een meer passende onderwijsplek voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte gevonden kan worden.

Bovenschoolse samenwerking is in ontwikkeling

Het bestuur kan sturen op samenwerking en betrokkenheid van de kenniskringen door concretere doelen te stellen en taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de betrokkenen duidelijker te omschrijven. Ook de ambitie die het bestuur heeft om te sturen op meer betrokkenheid van de directeuren bij de kenniskringen, kan hieraan bijdragen. De genoemde kernwaarden van SCOPS vormen de leidende principes voor het handelen binnen de organisatie. Verschillende geledingen die wij hebben gesproken, geven aan dat de kernwaarden 'samenwerken' en 'betrokkenheid' op schoolniveau sterk zijn ontwikkeld, maar op bestuursniveau nog verder kunnen groeien. Zo zijn er de afgelopen jaren onder meer bovenschoolse kenniskringen op het gebied van gedrag, lezen, rekenen en meer-en hoogbegaafdheid opgezet. Deze opereren vrij autonoom en bevinden zich in verschillende fases van ontwikkeling. De betrokkenen geven aan dat zij de kenniskringen als waardevol ervaren, maar het wiel nog te vaak zelf moeten uitvinden.

SCOPS is een lerende organisatie

Binnen SCOPS is scholing een belangrijk onderdeel van de organisatie. Bij de keuze van scholing wordt rekening gehouden met wat de organisatie nodig heeft. Op scholen is er ook veel aandacht voor de borging van de opgedane kennis en ervaring. Bovenschools is dit minder het geval en hier zien wij nog ontwikkelingskansen. Goede schoolvoorbeelden worden nog te weinig gedeeld met de andere scholen waardoor het leren van en met elkaar verbeterd kan worden.

In alle gesprekken blijkt dat medewerkers zich gewaardeerd voelen door het bestuur en ruimte krijgen om zichzelf verder te ontwikkelen. Zij worden gestimuleerd te werken aan hun eigen professionaliteit en een verbetercultuur binnen SCOPS. Wij zien dit in alle lagen van de organisatie terug: van Raad van Toezicht, bestuur en medezeggenschap tot schoolleiders, intern begeleiders en leraren. Tevens zijn scholen actief bezig met het opleiden van leraren en intern begeleiders. Ook wordt nauw samengewerkt met pabo's.

Raad van Toezicht is deugdelijk en onafhankelijk

Uit het gesprek met de Raad van Toezicht blijkt dat hij uitvoering geeft aan de verschillende taken die hij heeft als controlerend en adviserend orgaan en werkgever. De raad is opgebouwd uit meerdere commissies met elk een eigen reglement. Daarnaast kent hij een toezichtkader en is kennis en ervaring evenwichtig gespreid. Wij zien nog groeimogelijkheden voor de Raad van Toezicht als het gaat om het meer zichtbaar zijn op de scholen. Het doel hiervan is om los van rapportages een eigen oordeel te vormen over de kwaliteit van de scholen.

Toezicht op doelmatige bestedingen

Het bestuur en de Raad van Toezicht sparren regelmatig met elkaar in het kader van het toezicht op de doelmatige en rechtmatige besteding van middelen in de begroting. Ook sparren zij over de te maken investeringen en de vermogenspositie van SCOPS.

Evaluatie en dialoog zijn systematisch en functionerend

De standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog (BKA3) beoordelen we als Voldoende. Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog. Ook zijn er een aantal aandachtspunten, waaronder in het evalueren en de verantwoording passend onderwijs.

Evalueren is vast onderdeel van de kwaliteitscyclus, maar kan op een aantal onderdelen beter

Het bestuur evalueert en beoordeelt op structurele basis of gestelde doelen worden bereikt. Door schoolanalyses, kwartaalrapportages, voortgangsgesprekken, directieoverleggen en vragenlijsten laat het zich informeren om zo tot een goede evaluatie en beoordeling te komen. Op basis van deze informatie reageert het bestuur adequaat op mogelijke kansen en risico's. De interne gesprekken die hierover worden gevoerd, worden door de betrokkenen gewaardeerd. Het verzamelen en duiden van informatie heeft met name betrekking op de basisvaardigheden en veiligheid.

Het bestuur kan zijn kwaliteitssystemen nog verder versterken door meer informatie te verzamelen over het pedagogisch-didactisch handelen, onderwijs aan het jonge kind en het aanbod voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (zie paragraaf passend onderwijs onder BKA2) en deze te betrekken bij de sturing op de onderwijskwaliteit. Tevens kan het evalueren versterkt worden door het uitvoeren van interne audits.

Aandachtspunten worden opgepakt

Het bestuur heeft een lerende houding en gaat actief aan de slag met de gegevens die het verzamelt. Het bestuur neemt de input van belanghebbenden hierbij serieus. Dit blijkt uit de manier waarop het met de aandachtspunten aan de slag gaat. Zo heeft het bestuur na het vorige inspectierapport eigen normen opgesteld waar de scholen aan moeten voldoen, wordt er meer van elkaar geleerd door meer kennis te delen en kijkt de Raad van Toezicht ook naar inhoudelijke onderdelen van het onderwijs. Ook de aanbevelingen van de bestuurlijke visitatiecommissie van de PO-Raad, zoals het proactief aandacht besteden aan maatschappelijke vraagstukken, ruimte bieden aan het nieuwe bestuur en het versterken van de kritische tegenmacht, zijn opgepakt.

Verantwoording en dialoog zijn in orde

Het bestuur verantwoordt aan interne en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van de scholen. Naast een jaarverslag, plaatst het bestuur ieder kwartaal een nieuwsbrief op de website. Daarin verantwoordt het bestuur zich onder meer over de kwaliteit van het onderwijs, personeel, organisatie, financiën en huisvesting. Voor het realiseren van goed onderwijs zoekt het bestuur actief de samenwerking op met de gemeenten, het samenwerkingsverband, het voortgezet onderwijs en pabo's. De informatie uit deze evaluaties en gesprekken heeft het bestuur gebruikt voor het opstellen van het strategisch meerjarenbeleidsplan.

De tegenspraak is functionerend

Het bestuur zorgt voor een voldoende functionerende gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). De leden geven aan op de hoogte te zijn van hun advies- en instemmingsrechten. Ook worden zij voldoende gefaciliteerd en tijdig geïnformeerd. Zij vinden dat hun inbreng serieus wordt genomen en voelen zich een gelijkwaardige gesprekspartner. Zowel zittende als nieuwe GMR-leden volgen scholing.

Verantwoording passend onderwijs is uitgebreid, maar kan completer

In het jaarverslag is een uitgebreid en informatief verslag opgenomen over wat het bestuur doet in het kader van passend onderwijs.

De informatiewaarde kan verder worden verbeterd door in de verantwoording aan te geven wat het effect is geweest op het uitgevoerde beleid en de ingezette interventies op de leerlingen om wie het gaat.

Wij vragen het bestuur om hier in de volgende jaarverslaggevingen meer aandacht aan te geven.

Verantwoording over beheersmaatregelen kan uitgebreider

Aan de hand van de analyse van de vermogenspositie heeft het bestuur de beheersmaatregelen toegelicht in het bestuursverslag. Hierin is een verantwoording opgenomen over de belangrijkste risico's en onzekerheden.

Voor enkele risico's zijn de beheersmaatregelen elders in het bestuursverslag opgenomen. Wij geven het bestuur mee om in het volgende bestuursverslag ook een verantwoording op te nemen over de bijbehorende beheersmaatregelen die het bestuur treft.

Afbouw van publiek eigen vermogen

Op basis van het jaarverslag 2021 blijkt dat het bestuur een publiek eigen vermogen heeft dat boven de signaleringswaarde uitkomt. Uit het gesprek met het bestuur werd duidelijk dat ook in 2023 hiervan nog sprake is, mede door extra ontvangen middelen vanuit het ministerie. Wij hebben vastgesteld dat het bestuur werkt aan de afbouw van het publiek eigen vermogen.

2.2. Afspraken over vervolgtoezicht

We wijken bij SCOPS voor het vervolgtoezicht niet af van de reguliere termijn van vier jaar. De jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse en/of urgente signalen kunnen de inspectie aanleiding geven het vervolgtoezicht alsnog aan te scherpen.

3. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Het bestuur is blij en dankbaar met – zoals de inspecteurs het verwoordden in het eindgesprek – de ruim voldoende op alle onderdelen van het vierjaarlijkse inspectie-onderzoek. We herkennen en waarderen de positieve punten die in het rapport genoemd worden: de SCOPS heeft de basis op orde, het bestuur heeft zicht op de onderwijskwaliteit van de scholen en er wordt gestuurd op een professionele kwaliteitscultuur. De onderwijsresultaten liggen boven het landelijk gemiddelde en er is sprake van financieel deugdelijk beheer. De geledingen binnen de stichting kennen een grote mate van deskundigheid en professionaliteit. De punten waarop de SCOPS zich verder kan ontwikkelen en verbeteren, onderschrijven we.

Strategisch beleid 2023-2027

Het strategisch beleid voor de periode 2023-2027 is in samenspraak met de leerlingen, teams, directeuren, Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en Raad van Toezicht vlak voor het inspectiebezoek tot stand gekomen. De inspectie geeft aan dat door het strategisch beleid het voor alle scholen en belanghebbenden duidelijk is wat van hen verwacht wordt. De inspectie bevestigt dat de scholen een grote mate van autonomie vanuit het bestuur krijgen om de vier thema's (toekomstgericht onderwijs, doorontwikkeling integrale kindcentra, inclusiever onderwijs en aantrekkelijk werkgeverschap) de komende jaren te gaan vertalen naar hun eigen context, en hun daarbij behorende doelen en ambities vast te leggen in school- en jaarplannen.

Kwaliteitszorg

Een aantal aanbevelingen van de inspectie ligt in lijn met de ambities en opdrachten zoals verwoord in het strategisch beleid. Daarnaast zijn er kansen om het systeem van kwaliteitszorg verder te laten groeien door in gezamenlijkheid met de scholen kwaliteitsnormen op te stellen op andere gebieden dan onderwijsresultaten en veiligheid. Deze handschoen pakken we graag op.

Bovenschoolse samenwerking

De kernwaarden samenwerken, betrokkenheid, vertrouwen en kwaliteit zijn de leidende principes voor ons handelen. Uit de gesprekken die de inspectie heeft gevoerd is gebleken dat samenwerken en betrokkenheid op schoolniveau sterk ontwikkeld zijn, maar bovenschools verder kunnen groeien. We (h)erkennen dat hier een kans ligt. In de komende periode willen we de kenniskringen op een hoger plan tillen om het leren van elkaar te versterken.

Tot slot

We spreken onze waardering en dank uit voor de professionele wijze waarop de inspecteurs het onderzoek hebben uitgevoerd. Tijdens inspirerende gesprekken werden scherpe vragen door de inspectie gesteld en zinvolle aanbevelingen gegeven. Het programma voor de verificatie-activiteiten is in samenspraak met alle geledingen binnen de stichting samengesteld. Graag willen we de directie en teams van alle SCOPS scholen, de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht bedanken voor de zorgvuldige voorbereiding en complimenteren voor het mooie resultaat. Een resultaat waar we als stichting trots op zijn.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

